

V květnu

Milí zahradníci a zahradnice, počasí v březnu bylo trochu chladnější, ale v dubnu se oteplilo a také možná více přišlo. Ale i tak věřím, že jste vše stačili vysít a vysázet, jak jste chtěli.

Květen se svým počasím koresponduje s lidskými vlastnostmi. Teplé, slunné počasí s vysušujícími větry se střídá s chladným a deštivým a do toho nám v půli měsíce uhodí ledoví muži snažící se zhatit naši snahu. Proto v tomto měsíci musíme využít náš cit a předvídatost, aby nás nic nezaskočilo. Pracovitost a um nám umožní, abychom vše stihli a správně vykonali. Lásko pak, aby se nám vše ujalo a zdravě rostlo.

* Díky chladnějšímu jaru můžeme ještě dokončovat sklizeň přezimovaných zelenin.

* Přezimovanou cibuli sklízíme na zeleno (s natí) nebo později jako suchou, kterou ale nemůžeme dlouho skladovat. Kadeřavou petržel si vysijeme novou.

* Sklízíme pažitku a pazochy chřestu a re-veň (rebarboru).

* Pokračujeme s postupnými výsevy ředkviček, ředkve (japonské typy), tuřínu, vodnici a špenátu do volné půdy.

* Můžeme ještě vysévat mrkev, řepu salátovou, hrachu, mangold, tuřín, vodnici, zimní pórek, pozdní košťáloviny (květák, zelí, kapustu hlávkovou, růžičkovou a kadeřavou) a špenát do volné půdy. Vyséváme čekanku salátovou – pukovou, kterou pak v zimě urychlíme na puky, případně hlávkovou.

* Můžeme vysazovat košťáloviny.

* Přímým výsevem ve vhodném období (kolem 10. května), aby nám mladé rostlinky nezničili ledoví muži, vyséváme na záhony fazole, kukuřici, kopr, okurky (nakladačky, salátovky) a ostatní tykvovitě rostliny.

* Po odeznění ledových mužů vysazujeme na záhony rajčata, papriky, všechny tykvovitě rostliny (okurky, dýně, cukety, patisony, melouny) a celer.

* Samozřejmě, že vysázenou a případně vzešlou zeleninu plečkujeme, okopáváme, plejeme a zaléváme

* V pařeništích, fóliovnících a ve sklenicích dokončujeme sklizeň rané zeleniny (ředkvičky, salát, kedlubny).

* Na uvolněné místo vysazujeme papriky, rajčata, okurky, případně ostatní tykvovitě rostliny a lilek.

* V pařeništích můžeme ještě předpěstovat sazenice salátu, kedluben a košťáloviny, pokud je nesejeme přímo na stanoviště do volné půdy.

* Proti dřepčikům a dalším škůdcům můžeme použít netkanou textilii. Při použití netkané textilie musí mít rostliny dostatek prostoru pro růst. Dávat pozor na houbové choroby a plísň, musíme tedy větrat a zajistit přístup včel.

* Proti mšicím a sviluškám můžeme použít Biool. Proti housenkám Biobit.

* První polovina května je vhodná pro přeroubování starších stromů jabloní nebo hrušní. Ve fenofázi kvetení nebo po odkvětu je vhodná doba k řezu broskvoní, případně i jiných peckovin.

* Půdu okolo stromků nebo v pásech řady plečkujeme, okopáváme a zbavujeme plevlů, případně pokrýváme mulčem (drcená kůra nebo tráva...), pokud plochu okolo stromků nemáme zatravněnu.

* V okrasné zahradě vysazujeme převážně po odeznění ledových mužů letničky. Osázené truhlíky a mísy dáváme na své místo. K tomu jen pár rad pro nejpoužívanější truhlíkové okrasné rostliny.

Jiří Pospíšilík

BEGONIE patří mezi nejoblíbenější stálíce pěstované v truhlících. Pocházejí údajně z jižní Ameriky. Kvetou po celé léto až do podzimu. I když nevytvářejí takové množství květů jako třeba muškáty, jejich kouzlo je právě v nádhře postupně vykvétajících velkých, často plných květů v nádherných barvách. Velmi působivé jsou velkokvěté odrůdy v různých odstínech žluté, oranžové a červené.

Pokud je chceme pěstovat, nedáváme je raději na silné slunce, volíme spíše více či méně zastíněná stanoviště. Do truhlíků pro ně dáváme dostatek humusu. Dbáme o pravidelnou zálivku, rozhodně je nenecháváme ani krátkodobě vyschnout. Opatrní jsme na ně zvláště za letních veder, kdy se voda rychle odpařuje. Dokonce jim můžeme opatrně rosit vodou listy. Nezapomínáme na občasně přihnojení. Pak se nám odmění svými překrásnými květy. S jejich vysazením ven nespěcháme, umísťujeme je na jejich stanoviště až po pominutí nebezpečí jarních mrazíků.

Přestože je to typická rostlina do nádob, květináčů a truhlíků, můžeme je s úspěchem pěstovat přímo na chráněném záhoně. Pokud je chceme nechat přezimovat, omezíme už od září zálivku, hlízy pak do konce října dobře vyzrají. Až první mráz ukončí jejich vegetaci, vyndáme je z květináčů a odstraníme nadzemní část. Hlízy necháme oschnout v bedničkách. Po oschnutí je očistíme, uložíme je do suché rašeliny a necháme je přezimovat v chladnější místnosti při teplotě max. 10 °C, teplejší prostředí jim neprospívá. (am)

O STAVBĚ EKOZAHRAHY

Jaroslav Svoboda, autor knihy Kompletní návod k vytvoření ekozahrady a rodového statku a pořadatel kurzů o ekozahradním designu uspořádal s nakladatelstvím Smart besedu. Ekozahrady označil za způsob, jak se vymanit ze současných šablon zahradek s anglickým trávníkem a řadou tují. (O knize viz Bio č. 1 a 2/2010.)

Následovaly příspěvky **Heleny Vlašínové**, autorky knihy Zdravá zahrada, a **Františka Kurtina**, který se zabývá domácí ekologií. Oba zdůraznili hodnotu půdy a její kvality: „Půda je něco, co nám dává svobodu.“ – „To, co jíme, si rostliny vzaly z půdy, proto se o její kvalitu musíme zajímat.“ V následné diskusi se k problematice ekozahrad a ke knize Jaroslava Svobody vyjádřili také hosté konference. „Jarda mi změnil život,“ přiznal **Petr Pávek**, starosta Jindřichovic pod Smrkem, který se svou ženou po absolvování kurzů ekozahradního designu nejdříve vytvořil ekologickou zahrádku, v současné době již buduje ekofarmu.

Zuzana Drhová, zastupitelka Hlavního města Prahy, se na problematiku dívá spíše z městského pohledu. Zmínila problematiku úbytku městské zeleně v Praze a připomněla

další možnosti, jak vrátit přírodu do života městských lidí, například zachránit pozemky, které bývaly součástí škol a na nichž se děti učily pěstovat zeleninu, ale i komunitní zahrady v zahraničních velkoměstech či využití vnitrobloků pro výsadbu zeleně.

Herec **Jaroslav Dušek**, mluvil o domě z přírodních materiálů, který staví vlastníma rukama, i o využití sil přírody a domluvě s přírodou silou lidské mysli.

Mluvil se i komunitních zahradách a guerillovém zahradničení. **TZ**

Můj fóliovník

Vážená redakce, dovoluji si vám poslat ukázkou našeho „po domácku“ udělaného fóliovníku, který se nám velmi osvědčil a už

nám dobře slouží řadu let k naší spokojenosti. Přestože je poměrně velký, není příliš vysoký, dá se do něj v případě potřeby snadno vstoupit. Pěstujeme v něm okurky, mezi kterými vyrůstá občas kopr (samovolně rozsemeněný). Základem je důkladná svařená železná konstrukce, pokrytý je fólií. Uzávěr je složený ze tří částí, které se podle potřeby snadno pootočí, jak je vidět na fotografii. Na jedné straně je fóliovník vyšší, na druhé nižší, aby dešťová voda snadno stékala. Když však přijde prudký a silný déšť, raději vždy zkontroluji plachtu, jestli se v ní nedrží voda. Okurek míváme dostatek pro rodinnou spotřebu i na zavařování.

Alois Mikyska